

Lasy parczewskie – liczne pomniki, tablice pamiątkowe i groby

Historia

Parczew [miasto powiatowe], w czasie okupacji hitlerowskiej stracił całą ludność żydowską [ok. 6 tys.] stanowiącą ponad połowę mieszkańców. W ramach akcji AB aresztowano i osadzono w obozach parczewską inteligencję. Wywożono stąd młodzież na roboty do Rzeszy. Na terenie miasta znajdowała się placówka ZWZ/Armii Krajowej, a także komórka PPR i GL/AL. Do największych akcji partyzanckich przeprowadzonych na terenie miasta należało uwolnienie dowódcy z aresztu przez żołnierzy AK [31 listopada 1943 r.], zajęcie budynku magistratu i wzniesienie pożaru w budynku żandarmerii przez partyzantów AL [16 kwietnia 1944 r.] oraz zniszczenie urzędów na stacji kolejowej przez partyzantów 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK [27 czerwca 1944 r.]. Przede wszystkim jednak stanowił Parczew ważny punkt kontaktowy dla ukrywających się w pobliskich lasach różnych ugrupowań partyzanckich – teren lasów był trudno dostępny z powodu jezior, bagien i braku dróg. Oddziały niemieckie i ukraińskie przeprowadziły w nich kilka operacji antypartyzanckich i wiele związanych z nimi akcji pacyfikacyjnych. Na bagnach w lesie znajdowało się również duże skupisko ukrywającej się ludności żydowskiej, tzw. Bazar. Parczew został oswobodzony w lipcu 1944 r. przez Armię Czerwoną, przy udziale miejscowych partyzantów AK.

Joanna Wawrzyniak

Pamięć

W Parczewie na rynku znajduje się obelisk upamiętniający GL/AL [wzniesiony w PRL] oraz kamień upamiętniający egzekucję więźniów z Zamku Lubelskiego, na cmentarzu – symboliczny grób pomordowanych w obozach koncentracyjnych i poległych w walkach partyzantów [otoczony drutami kolczastymi krzyż na postumencie], na murze kościoła – kilkadziesiąt tablic upamiętniających poległych i zamordowanych lub zmarłych po wojnie żołnierzy AK [część zginęła w ZSRR], przy wyjeździe z miasta ul. Kolejową po prawej stronie – krzyż i tablica upamiętniająca ppor. Jana Lisonia z 27 WDP AK [zginął podczas akcji na stację kolejową]. W lasach parczewskich – m.in. pomniki poświęcone partyzantom polskim i sowieckim, zamordowanym Żydom, ofiarom pacyfikacji, groby partyzanckie, okopy obronnych ziemianek.

Zaplanować tam można wycieczkę pieszą lub rowerową.

Joanna Wawrzyniak

Informacje praktyczne

Lasy parczewskie – liczne pomniki, tablice pamiątkowe i groby

Dodatkowe informacje można uzyskać w Wydziale Edukacji i Spraw Społecznych starostwa w Parczewie, tel. +48 83 355 16 51, wew. 21.

Plan miasta na stronie www.powiat.parczew.pl/index_mapa.htm.

Parczew